# CZYTANKA
## Stenografii polskiej i ruskiej
szkoły
LUBINA OLEWIŃSKIEGO.

Nr XVII.XVIII Lwów, 15. Września 1865. Rok II.
1go Września i

Z litogr. J. Kostkiewicza.


Reskryptem wys. c. k. ministerstwa stanu z dnia 13. sierpnia b. r. l. 3450 została w kraju koronnym Galicyi i Lodomeryi ustanowiona komisya egzaminacyjna dla kandydatów na nauczycieli stenografii.

Komisya ta składa się z p. Dra Alojzego Handla c. k. profesora wszechnicy lwowskiej jako komisarza rządowego, i p. Lubina Olewińskiego, nauczyciela stenografii przy c. k. wszechnicy w Lwowie jako egzaminatora fachowego.

Wysokie c. k. ministerstwo pozostawiło oraz tejże komisyi wolność przybrania z czasem większej liczby członków na egzaminatorów.

## Prowizoryczny regulamin względem egzaminów ze Stenografii.

Ażeby w zakładach naukowych w Austryi stałe posady dla nauczycieli stenografii umożliwić i takowe na prawnej podstawie uregulować, stanowi się co następuje:

Posadę nauczyciela stenografii otrzymać może tylko ten, kto się wykaże, iż posiada odpowiednie uzdolnienie.

Uzdolnienie to zbadają komisye egzaminacyjne w różnych krajach koronnych ustanowione. Każda z tych komisyj składa się z komisarza rządowego jako prezydującego i jednego lub kilku egzaminatorów fachowych. Komisarze mianowani są na jeden rok, po którego upływie nadal zatwierdzeni być mogą.

Egzamin odbywać się ma co do niemieckiej stenografii w języku niemieckim, co do polskiej zaś i ruskiej stenografii w polskim a względnie ruskim, na podstawie systemu Gabelsbergera tak, iż na przyszłość żaden inny system prócz wymienionego nie będzie uprawniającym do otrzymania posady nauczycielskiej w zakładach naukowych w Austryi.

Zastępcy innych systematów stenografii nie są wykluczeni na wszechnicach i większych instytutach technicznych od wykładania nauki, jednakowoż tylko w charakterze prowizorycznym.

W celu przypuszczenia do egzaminu mają kandydaci pisemne swe podania wnieść do komisyi egzaminacyjnej i w takowych oryginalnemi świadectwami udowodnić, iż posiadają odpowiedni stopień wykształcenia.

Kandydaci do egzaminu z polskiej lub ruskiej stenografii winni oprócz ogólnych tych wymogów wykazać się jeszcze z dostatecznej znajomości stenografii niemieckiej.

Egzaminanci nie powinni mniejsze posiadać wykształcenie ogólne nad to, jakie od kandydatów stanu nauczycielskiego w gimnazyach i szkołach realnych wymagane bywa; winni przeto albo ukończyć średnie szkoły, albo inne odebrać nauki szkołom średnim dorównywające znać gruntownie język niemiecki polski albo ruski, t. j. ten, z którym w stenografii do popisu stanąć zamierzają; na.

koniec posiadać języki łaciński i francuski, albo przynajmniej jeden z nich.

Z kandydatem, który uzyskał pozwolenie, odbędzie się egzamin częścią pisemny, częścią ustny, i odnosić się ma tak do teoretycznego jak i praktycznego uzdolnienia, pod względem zaś ostatnim osoblivie do biegłości w stenografowaniu.

Kandydaci którzy egzamin dobrze odbyli, otrzymają od Komisyi pieczęcią tejże zaopatrzone i tak przez przydującego, jako też przez egzaminatorów przy popisie obecnych podpisane świadectwo. W takowem będzie dokładnie wyrażona kwalifikacya kandydata pod względem ogólnego wykształcenia, przypuszczenie go do egzaminu, wynikłość poszczególnych zadań egzaminacyjnych, w końcu zaś zawierać się w niem będzie stanowcze orzeczenie, iż kandydat do udzielania nauki stenografii został uznanym „za zdolnego", albo jeżeli się przy egzaminie wyszczególnił, że posiada „celujące zdolności".

Kompetenci, którzy nie uzyskają przypuszczenia do egzaminu, równie jak i ci, którzy lubo przypuszczeni, przy egzaminie nie obstaną, otrzymają na odwrotnej stronie swego podania uwiadomienie od komisyi.

Kto przy egzaminie nie obstał, może dopiero po upływie roku powtórnie być przypuszczonym.

Wszystkie akta komisyi spisane będą w protokóle władzy naukowej przedłożyć się mającym.

Taxa egzaminacyjna stanowi się w kwocie 5 złł.

# Pierwogłos mowy ludzkiéj jest a.

(spiritus asper) [illegible]

[illegible] ja-
drać, jechać).

A. Danilowicz.

## W sprawie zlania się obu towarzystw Stenografów we Lwowie.

W numerze II. IV. przytacza „Biblioteka stenograficzna“ w artykule pod tytułem „Rokowania pojednawcze“ przedugodne warunki dotyczące połączenia obu tutejszych towarzystw stenografów. – Ale jak? Oto niektórych punktów wcale niepodaje, opuszczając je zupełnie, inne są zmienione, inne

/.

znowu pookrawywane! Czy to przypadkowo, czy z umysłu? Pierwsze nie zdaje nam się, bo wydawca „Biblioteki stenograficznej" p. Józef Poliński biorąc udział w owych rokowaniach, wie bardzo dobrze, jakie warunki i w jakiem brzmieniu przez delegowanych obu towarzystw na dniu 19. lipca r. b. przyjęte zostały; z resztą numer 15. „Czytanki" w którym owe warunki niesfałszowanie i o parę tygodni przed okazaniem powyższego N-u Biblioteki ogłoszone zostały, mógł posłużyć p. wydawcy Biblioteki do odświeżenia pamięci; gdyby mu rzeczywiście chodziło o podanie do powszechnej wiadomości tego, co wobec ośmiu świadków stało się faktem dokonanym.

Licząc silny zastęp w towarzystwie naszem, nie chodzi nam bynajmniej o numeryczne powiększenie jego, ale raczej o to, aby na polu nauki nie było u nas rozdwojenia, aby nas nie posądzano o brak jedności i zgody, i to nas jedynie skłoniło do traktowania względem zlania się. Taka jedność, taka zgoda jednak nigdy nie przyjdzie do skutku, jeżeli p. wydawca „Biblioteki stenograficznej" swego dotychczasowego postępowania nie zmieni.

Później otrzymaliśmy następującą korespondencyę:

[illegible]

12/9 65.

# Odpowiedź.

[illegible]

13/9 65.